

Tjänsteutlåtande

Socialförvaltningen

Till Vård- och omsorgsnämnden

Datum 2022-03-07

Dnr VON 2022/0007

Delrapport - Kommunfullmäktiges uppdrag i budget 2022 - se över systemet för ersättning till hemtjänstutförarna för att främja kvaliteten i utförandet av tjänsten

Sammanfattning

Österåkers kommun ser över systemet för ersättning till hemtjänstutförarna från schablontid till utförd insats utifrån Kommunfullmäktiges uppdrag i budget 2022 för att förhoppningsvis kunna matcha brukarnas behov vad gäller hemtjänstinsatser och därmed öka kvalitén. Rapporten är omfattande och stor och kan påverka instanser i flera led. Förvaltningen behöver också ta hänsyn till att Österåkers kommun inte är en kommun med endast tätbebyggda områden utan även glesbygd och öar vilket försvårar arbetet med rapporten. Rapporten beräknas vara klar hösten 2022.

Beslutsförslag

Vård- och omsorgsnämnden beslut

Notera delrapporten till protokollet.

Bakgrund

Av Kommunfullmäktiges uppdrag i budget 2022 framgår följande:

”Inom hemtjänsten finns behov av att göra en genomlysning och förvaltningen har börjat se över arbetssätt och finansiering av hemtjänsten. Dagens system för beställning av hemtjänst utgår från behovet av hjälp. Hjälp är sedan enligt schablon tidsatt per utfört moment, vilket ligger till grund för ersättning till utförarna. Behov finns att se över systemet för ersättning till hemtjänstutförarna, för att främja kvaliteten i utförandet av tjänsten. Systemet bör prioritera behov av hjälp över schabloniserad tid.”

Nuvarande ersättningssystem - schablontid

Idag använder sig biståndshandläggarna i Österåkers kommun av att räkna tid genom ett system där handläggarna fyller i antal besök och vad som skall göras under besöket. Systemet har schablontid inlagd och räknar ut en sammanslagen summerad tid som brukaren sedan beviljas i ett biståndsbeslut. Tiden skickas till brukarens hemtjänstutförare med en information om vad för insatser som brukaren har behov av. Tillsammans med brukaren bestämmer utföraren till vad och hur tiden skall användas under en dag. En del av problematiken förvaltningen kunnat se runt detta system är dels tidsåtgången för handläggarna att räkna ut tiden till varje brukare. Men det är också risk för att kvalitén av insatsen blir bristande då alla brukares behov ska samma tidsåtgång.

Individens behov i centrum

I Österåkers kommun bedömer biståndshandläggarna brukarnas behov enligt IBIC (individens behov i centrum). IBIC ger dels stöd för gemensam syn på hur människan fungerar i det dagliga

Tjänsteutlåtande

livet, och dels stöd för både handläggare och utförare att beskriva och dokumentera uppgifter om individens resurser, behov, mål och resultat med ett gemensamt språk. För att dokumentera dessa uppgifter används ICF (Internationell klassifikation av funktionstillstånd, funktionshinder och hälsa). När alla som arbetar kring brukaren använder sig av ett gemensamt språk blir uppgifterna mer enhetliga vilket gör det lättare för brukaren att få rätt stöd. IBIC ger stöd för att tillsammans med brukaren formulera nuläge och mål med fokus på de individuella behoven och det som är viktigt för brukaren.

Ersättningsystem – utförd insats

Det nya ersättningsystemet innebär att utföraren ersätts för utförd insats istället för utförd tid. Varje insats genererar i en ersättning till utföraren. Insatsen skall inte vara tidsbegränsad utan utförs enligt brukarens behov. Detta sätt att jobba anses vara mer kompatibelt med IBIC eftersom det är brukarens behov som styr och inte schablontiden. Syftet är att förenkla administrationen i flera led och är ingen besparingsåtgärd.

Hur arbetar förvaltningen med detta uppdrag?

Förvaltningen omvärldsbevakar och undersöker hur andra kommuner med detta ersättningssystem arbetar. Frågan är stor och till skillnad från många andra kommuner så har Österåkers kommun glesbygd och öar att ta hänsyn till vilket leder till en lite svårare utgångspunkt. Det är en utmaning att räkna om ersättningssystemet och att göra detta kostnadsneutralt.

Förvaltningens slutsatser

Slutsatsen för denna delrapport är att arbetet för att ändra ersättningssystem är stort och omfattande. Vidare utredning behövs för att få underlag till en slutgiltig rapport och fullständig rapport presenteras i nämnd under hösten 2022.

Susanna Kiesel
Socialdirektör

Åsa Lundgren
Enhetschef Förvaltningsstöd

Helen Ädehl
Sakkunnig

Expedieras